

Nastavni predmet	SKRIPTNI JEZICI I WEB PROGRAMIRANJE
Naslov cjeline	CSS – uređivanje mrežnog sjedišta
Naslov vježbe / jedinice	LV26: Obrasci (forms), brojači (counters), izgled (layout)
Očekivani ishodi učenja	Učenik će: <ul style="list-style-type: none">• demonstrirati, primjenjivati i prikazivati oblikovanje obrazaca,• pomoću CSS pravila kreirati i oblikovati izgled mrežne stranice i mrežnog sjedišta,• kreirati i koristiti varijable (brojače) na mrežnoj stranici,• opisati i objasniti osnovni izgled (layout) mrežne stranice
Ime i prezime učenika / datum	

UPUTE

Ako se pri traženju odgovora koristite internetom ili internetskim servisima, obavezno je navesti izvor-poveznicu. Ako je korišten generativni AI treba navesti i pitanje (prompt).

Ukoliko tekst odgovora sadrži gramatičke ili stručne nepravilnosti, to može utjecati na ocjenu, tako da je nužno tekst koji se ubacuje pročitati, proučiti i razmisliti o njemu, te ga po potrebi ispraviti. Također, nerazumijevanje prezentiranog koda će utjecati na ocjenu, pa je nužno sav kod koji se ubacuje i prezentira kao odgovor pregledati, proučiti, razmisliti o njemu i shvatiti ga, te po potrebi ispraviti, dopuniti i/ili komentirati. Za nejasnoće i/ili dodatne upute obratiti se nastavnicima. Vježbu za ocjenjivanje može se predati najkasnije do 10 minuta prije kraja sata.

PRIPREMA ZA VJEŽBU

Prisjetite se i odgovorite pisano:

1. Navedite pet različitih vrsta polja koja se mogu koristiti kod kreiranja HTML obrazaca.
2. Objasnite *background* svojstva koja se mogu koristiti kod oblikovanja pozadinskog prostora.

CSS forms

- CSS pomaže znatnom poboljšanju izgleda obrazaca za unos
- Prilikom oblikovanja polja za unos, pomoću svojstva *width* može se odrediti širina. Pri tome se može koristiti selektore atributa kao npr: `input[type=text]` – za odabir samo tekstualnih polja, `input[type=password]` – samo odabir polja za unos lozinki, `input[type=number]` – odabire samo brojčana polja

```
input[type=text] {  
width: 100%;  
padding: 12px 20px;  
margin: 8px 0;  
box-sizing: border-box;}
```

- za određivanje odmaka (*padding*) u svrhu dodavanja prostora u tekstualno polje, odnosno margina kako bi se polja razdvojila, daljnje oblikovanje može se izvesti pomoću npr:

```
input[type=text] {  
border: 2px solid red; border-radius: 4px;}
```

- ili pomoću:

```
input[type=text] {  
border: none;  
border-bottom: 2px solid red;}
```

- za promjenu boje polja za unos može se napisati:

```
input[type=text] {  
background-color: #3CBC8D;  
color: white; }
```

- **Fokusirani unos:** neki preglednici podrazumijevano dodaju plavi okvir oko polja za unos kada se na njega klikne. Takvo se ponašanje može isključiti dodavanjem *outline: none*. Ako se ipak želi izvršiti neko oblikovanje ulaznog polja u trenutku kada polje bude u fokusu, može se koristiti *focus* selektor, npr.:

```
input[type=text]:focus {background-color: lightblue;}
```

- Ukoliko se u polju za unos želi prikazati ikonu, može se koristiti svojstvo *background-image*. Pri tom će *padding-left* rezervirati prostor za prikaz ikone:

```
input[type=text] {  
background-color: white;  
background-image: url('searchicon.png');  
background-position: 10px 10px;  
background-repeat: no-repeat;  
padding-left: 40px;}
```

- Ukoliko se dodatno želi i animacija, može se pisati:

```
input[type=text] {  
  transition: width 0.4s ease-in-out;}
```

```
input[type=text]:focus {  
  width: 100%;}
```

- Za prilagodbu većeg tekstualnog polja (uz zabranu promjene veličine), može se oblikovanje izvesti kao npr.:

```
textarea {  
  width: 100%;  
  height: 150px;  
  padding: 12px 20px;  
  box-sizing: border-box;  
  border: 2px solid #ccc;  
  border-radius: 4px;  
  background-color: #f8f8f8;  
  resize: none;}
```

- Također, mogu se oblikovati izbornici za odabir opcija, te gumbi.
- Pogledajte primjer responzivnog obrasca na [stranici](#).

CSS brojači (counters)

- CSS brojači su „varijable“ čije se vrijednosti mogu povećavati upotrebom CSS pravila (kako bi se npr. vodilo brigu o tome koliko su puta korištene). Brojači omogućavaju prilagodbu pojavljivanja sadržaja u ovisnosti o pozicioniranju tog sadržaja u dokumentu.
- **Automatsko obrojčavanje** - za rad sa CSS brojačima potrebna su svojstva: counter-reset – (stvara ili resetira brojač), counter-increment – povećava varijablu brojača, content – ubacuje generirani sadržaj, funkcija counter() ili counters() – dodaje vrijednost brojača elementu. Prilikom korištenja brojača prvo je potrebno kreirati ga sa counter-reset, te se taj brojač zatim može koristiti za obrojčavanje naslova sa npr.:

```
body {  
  counter-reset: section;}
```

```
h2::before {  
  counter-increment: section;  
  content: "Section " counter(section) ": "};}
```

- Pogledajte i proučite zanimljive primjere ugnježđivanja brojača na [stranici](#).

- Tipičan izgled mrežne stranice (*website layout*) prikazan je na slici:

- *Header* je obično smješten na vrhu stranice ili odmah ispod navigacijskog izbornika, a sadrži najčešće logo i/ili ime mrežnog sjedišta. Navigacijska traka sadrži listu poveznica i omogućuje korisniku navigaciju kroz mrežno sjedište. Sadržaj je obično podijeljen na jedan stupac (uglavnom kod mobilnih preglednika), dva stupca (tableti i prijenosna računala), te tri stupca (koristi se samo kod stolnih računala). Stupci, kad ih je više, ne moraju biti jednakih širina. Glavni sadržaj obično je najvažniji i zauzima najveći dio stranice. Na dno stranice stavlja se podnožje koje sadrži *copyright* informacije ili informacije za kontakt.
- Pogledajte i proučite primjer **responzivnog layout-a** na [stranici](#).

PONAVLJANJE I PRAKTIČNA VJEŽBA:

1. U online [editoru](#) ili editoru koji uobičajeno koristite provježbajte naučeno.
2. Za zajednički projektni zadatak (rješenje za mrežno sjedište koje će predstavljati vašu zamišljenu tvrtku napravite:
 - najmanje jedan (a najviše pet, ako imate više dobrih ideja) prijedloga idejnog rješenja za logotip, odnosno vizualni identitet tvrtke koju predstavljate.
 - idejno rješenje treba biti u vektorskom obliku, definirano na dva načina: sa bojama i u crno bijeloj varijanti.
 - Kao pomoć možete koristiti [stranice](#) ili [primjer](#). Kao alat možete koristiti **logo maker** ili program **canva** i slične.
 - Rezultat treba biti svojevrsna (približno) [knjiga standarda](#) ([primjer](#)).
 - Dodatno napravite okvirni izgled mrežnog sjedišta kojim ćete predstaviti svoju tvrtku, njezinu djelatnost i njezine djelatnike (najmanje prema primjeru za responzivni izgled mrežne stranice iz ove vježbe).

Nije potrebno do u detalje popuniti sadržaj na tom mrežnom sjedištu, već samo treba predvidjeti mjesto za sve važno i ubaciti odabrani logotip i naziv vaše zamišljene tvrtke. Tvrtka se može baviti poslovima prema želji, no u području djelatnosti kojima se bavi **mora biti i izrada i održavanje mrežnih sjedišta**. Pri radu bi trebalo ravnomjerno podijeliti zadatke, odnosno poslove među članovima tima.